

પરમકૃપાળુદેવ શ્રીમદ રાજચંદ્રજી વિરચિત

ત્રણ પાઠ

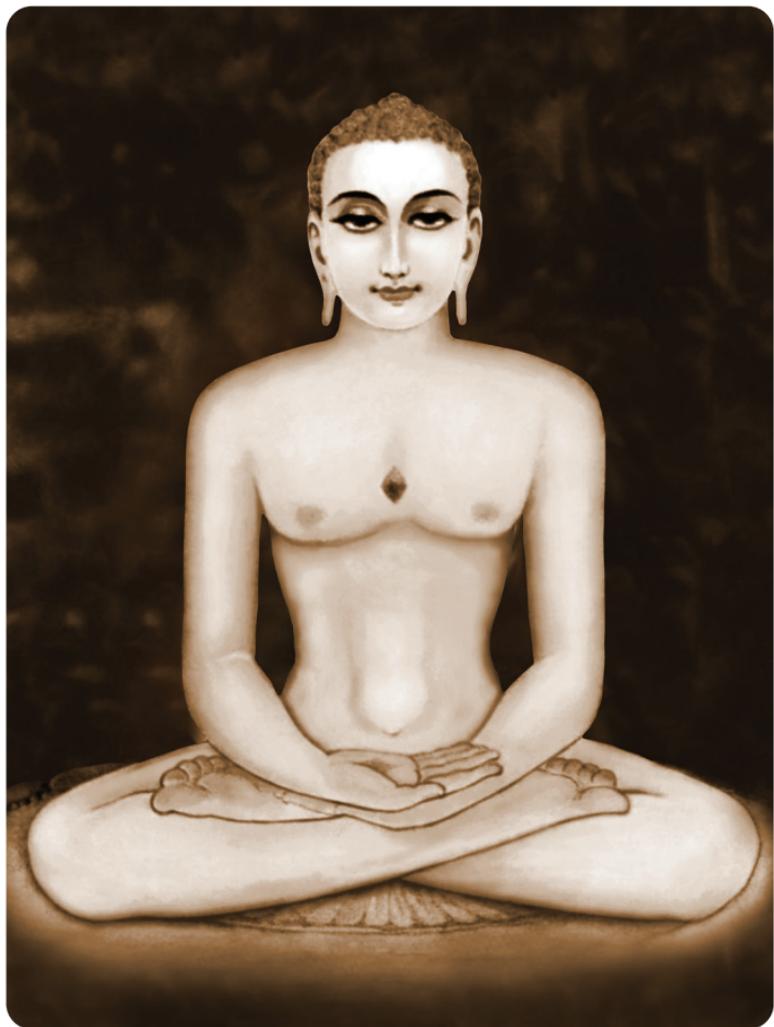

પરમકૃપાળુદેવ શ્રીમદ્ રાજયંત્રજ્ઞ વિરચિત

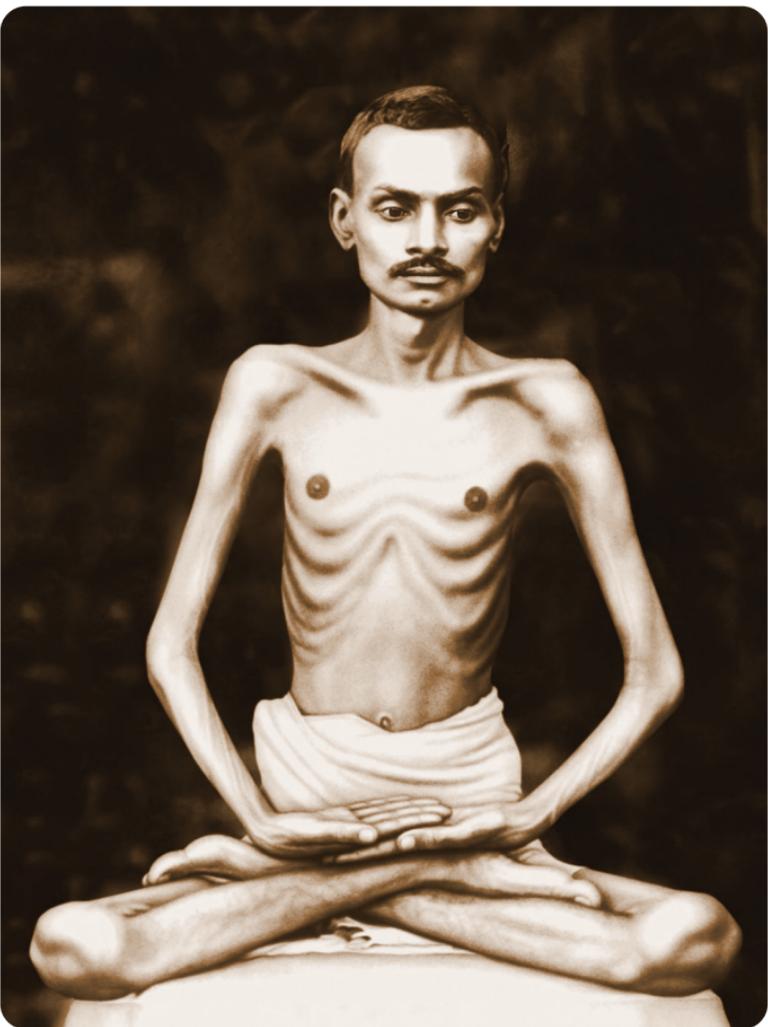
ત્રણ પાઠ

શ્રીમદ્ રાજયંત્ર મિશન
ધરમપુર

શ્રી મહાવીરસ્વામી ભગવાન

શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજી

∞

પૂજય ગુરુદેવશ્રી

પૂજય ગુરુદેવશ્રી રાકેશજી એ શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજીના પરમ ભક્ત, આત્મજ્ઞાની ગુરુ, આધ્યાત્મિક આર્થદ્રષ્ટા, આધુનિક યુગના રહસ્યવાદી સંત અને માનવતાના અધિનાયક છે. તેઓ શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર મિશન ધરમપુરના સંસ્થાપક છે. આંતરિક રૂપાંતરણ માટે કાર્યરત આ આધ્યાત્મિક અભિયાન પાંચ ખંડોમાં ૨૦૨ કેન્દ્રો, બાળકો માટે રૂપર મૂલ્ય આધારિત શિક્ષણકેન્દ્રો અને ૮૫ યુથ મૂલ્યાંત્રીના વ્યાપ્ત છે.

પૂજય ગુરુદેવશ્રી સિદ્ધાંત અને અનુભવ, બુદ્ધિ અને હદ્યનો સુભેણ સાધી આનંદપૂર્વક અંતર્યાત્રા સાધવા સમર્થ અને પ્રયોગાત્મક સાધનો દર્શાવે છે. તેમની તત્ત્વજ્ઞાનની નિપુણતા, શુદ્ધ પ્રેરણ, પ્રભાવક તર્કસંગતતા, સહજ વક્તૃત્વછટા અને વિરલ વિનોદવૃત્તિ કોઈ પણ વય તથા ભૂમિકાના લોકોને આકર્ષે છે. પૂજય ગુરુદેવશ્રી વિધવિધ શાસ્ત્રોનાં ગૂઢ રહસ્યો ઉદ્ઘાટિત કરે છે. તેમણે અનેક અધ્યાત્મપ્રેરક પુસ્તકોનું લેખન કર્યું છે, જેના બહુવિધ ભાષાઓમાં અનુવાદ થયા છે.

તેમની અવિરત કરુણાનું સાકાર રૂપ છે ‘શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર લવ ઓન્ડ કેર’, જે નિર્જામ સેવા દ્વારા અભાવમસ્ત લોકોને શાતા પહોંચાડે છે.

પૂજય ગુરુદેવશ્રી ૨૧મી સદીની એવી પ્રબુદ્ધ ચેતના છે, જે સ્વયં સ્થિર રહીને વैશ્વિક સ્તરે લાખો લોકોનાં જીવનમાં પરિવર્તન લાવે છે તથા માનવજ્ઞતિને આત્મસાક્ષાત્કાર અર્થે પ્રેરણા કરે છે.

અનુક્રમણિકા

Contents

• ત્રણ પાઠ	૨
Tran Pāth	
• શ્રી સદગુરુભક્તિરહસ્ય	૧૫
Shri Sadgurubhaktirahasya	
• કેવલ્યબીજ શુ?	૫૭
Kaivalyabeej Shu?	
• ક્ષમાપના	૭૫
Kshamāpnā	

શ્રી સદગુરુભક્તિરહસ્ય

હે પ્રભુ! હે પ્રભુ! શું કહું, દીનાનાથ દયાળ;
કું તો દોષ અનંતનું, ભાજન છું કરુણાળ. ૧

શુખ ભાવ મુજમાં નથી, નથી સર્વ તુજરૂપ;
નથી લઘુતા કે દીનતા, શું કહું પરમસ્વરપ? ૨

નથી આજા ગુરુદેવની, અચળ કરી ઉરમાંહીં;
આપ તણો વિશ્વાસ દટ, ને પરમાદર નાહીં. ૩

જોગ નથી સત્તસંગનો, નથી સત્તસેવા જોગ;
કેવળ અર્પણાતા નથી, નથી આશ્રય અનુયોગ. ૪

‘હું પામર શું કરી શકું?’ એવો નથી વિવેક;
ચરણ શરણ ધીરજ નથી, મરણ સુધીની છેક. ૫

અચિંત્ય તુજ માહાત્મ્યનો, નથી પ્રકૃલિત ભાવ;
અંશ ન એકે સ્નેહનો, ન મળે પરમ પ્રભાવ. ૬

Shri Sadgurubhaktirahasya

Hey Prabhu! Hey Prabhu! Shu kahu, deenānāth dayāl;
Hu toh dosh anantnu, bhājan chhu karunāl. 1

Shuddh bhāv mujmā nathi, nathi sarva Tujroop;
Nathi laghutā ke deentā, shu kahu Paramswaroop? 2

Nathi ājnā Gurudevni, achal kari urmāhi;
Āp tano vishwās dradh, ne parmādar nāhi. 3

Jog nathi satsangno, nathi satsevā jog;
Keval arpantā nathi, nathi āshray anuyog. 4

‘Hu pāmar shu kari shaku?’ Evo nathi vivek;
Charan sharan dheeraj nathi, maran sudhini chhek. 5

Achintya Tuj māhātmyano, nathi prafullit bhāv;
Ansh na eke snehno, na maley param prabhāv. 6

અચળશ્રપ આસક્તિ નહિં, નહીં વિરહનો તાપ;
કથા અલભ તુજ પ્રેમની, નહિં તેનો પરિતાપ. ૭

ભક્તિમાર્ગ પ્રવેશ નહિં, નહીં ભજન દૃઢ ભાન;
સમજ નહીં નિજ ધર્મની, નહિં શુભ દેશે સ્થાન. ૮

કાળદોષ કળિથી થયો, નહિં મર્યાદાધર્મ;
તોયે નહીં વ્યાકુળતા, જુઓ પ્રભુ મુજ કર્મ. ૯

સેવાને પ્રતિકૂળ જે, તે બંધન નથી ત્યાગ;
દેહંદ્રિય માને નહીં, કરે બાહ્ય પર રાગ. ૧૦

તુજ વિયોગ સ્કુરતો નથી, વચન નચન ચમ નાહીં;
નહિં ઉદાસ અનભક્તથી, તેમ ગૃહાદિક માંહીં. ૧૧

અહુંભાવથી રહિત નહિં, સ્વધર્મ સંચય નાહીં;
નથી નિવૃત્તિ નિર્મળપણે, અન્ય ધર્મની કાંઈ. ૧૨

એમ અનંત પ્રકારથી, સાધન રહિત હુંચ;
નહીં એક સદગુણ પણ, મુખ બતાવું શુંચ? ૧૩

Achalroop āsakti nahi, nahi virahno tāp;
Kathā alabh Tuj premni, nahi teno paritāp. 7

Bhaktimārg pravesh nahi, nahi bhajan dradh bhān;
Samaj nahi nij dharmani, nahi shubh deshe sthān. 8

Kāldosh kalithi thayo, nahi maryādādhर्मा;
Toye nahi vyākultā, juo Prabhu muj karma. 9

Sevāne pratikul je, te bandhan nathi tyāg;
Dehendriya māney nahi, karey bāhya par rāg. 10

Tuj viyog sfurto nathi, vachan nayan yam nāhi;
Nahi udās anbhaktthi, tem gruhādik māhi. 11

Ahambhāvthi rahit nahi, swadharma sanchay nāhi;
Nathi nivrutti nirmalpaney, anya dharmani kāi. 12

Em anant prakārthi, sādhan rahit huy;
Nahi ek sadgun pan, mukh batāvu shuy? 13

કેવળ કરુણા—મૂર્તિ છો, દીનબંધુ દીનનાથ;
પાપી પરમ અનાથ છું, ત્રહો પ્રભુજી હાથ. ૧૪

અનંત કાળથી આથડયો, વિના ભાન ભગવાન;
સેવ્યા નહિ ગુરુ સંતને, મૂક્યું નહિ અભિમાન. ૧૫

સંત ચરણ આશ્રય વિના, સાધન કર્યા અનેક;
પાર ન તેથી પામિયો, ઊગ્યો ન અંશ વિવેક. ૧૬

સહુ સાધન બંધન થયાં, રહ્યો ન કોઈ ઉપાય;
સત્ત સાધન સમજયો નહીં, ત્યાં બંધન શું જાય? ૧૭

પ્રભુ પ્રભુ લય લાગી નહીં, પડ્યો ન સદગુરુ પાય;
દીઠા નહિ નિજ દોષ તો, તરીએ કોણ ઉપાય? ૧૮

અધ્યમાધમ અધિકો પતિત, સકલ જગતમાં હુંય;
એ નિશ્ચય આવ્યા વિના, સાધન કરશે શુંય? ૧૯

પડી પડી તુજ પદપંકજે, ફરી ફરી માગું એ જ;
સદગુરુ સંત સ્વરૂપ તુજ, એ દટ્ટતા કરી દે જ. ૨૦

Keval karunā-murti chho, deenbandhu deennāth;
Pāpi param anāth chhu, graho Prabhuji hāth. 14

Anant kālthi āthadyo, vinā bhān Bhagwān;
Sevyā nahi Guru santne, mukyu nahi abhimān. 15

Sant charan āshray vinā, sādhan karyā anek;
Pār na tethi pāmiyo, ugyo na ansh vivek. 16

Sahu sādhan bandhan thayā, rahyo na koi upāy;
Sat sādhan samajyo nahi, tyā bandhan shu jāy? 17

Prabhu Prabhu lay lāgi nahi, padyo na Sadguru pāy;
Deethā nahi nij dosh toh, tariye kaun upāy? 18

Adhmādham adhiko patit, sakal jagatmā huy;
Ae nishchay āvyā vinā, sādhan karshe shuy? 19

Padi padi Tuj padpankje, fari fari māngu ae ja;
Sadguru sant swaroop Tuj, ae dradhtā kari de ja. 20

કैવल्यबीજ શું ?

યમનિયમ સંજમ આપ કિયો,
પુનિ ત્યાગ બિરાગ અથાગ લહો;
વનવાસ લિયો મુખ મૌન રહો,
દટ આસન પદ્મ લગાય દિયો. ૧

મન પૌન નિરોધ સ્વબોધ કિયો,
હઠજોગ પ્રયોગ સુ તાર ભયો;
જપ ભેદ જપે તપ ત્યોહિ તપે,
ઉરસોહિ ઉદાસી લહી સબરે. ૨

સબ શાસ્ત્રનકે નય ધારિ હિયે,
મત મંડન ખંડન ભેદ લિયે;
વહ સાધન બાર અનંત કિયો,
તદપિ કછુ હાથ હજુ ન પર્યો. ૩

અબ કર્યોં ન બિચારત હૈ મનસે,
કછુ ઔર રહા ઉન સાધનસે ?
બિન સદગુરુ કોય ન ભેદ લહે,
મુખ આગાલ હૈં કહ બાત કહે? ૪

Kaivalyabeej Shu?

Yamniyam sanjam āp kiyo,
Puni tyāg birāg athāg lahyo;
Vanvās liyo mukh maun rahyo,
Dradh āsan padma lagāy diyo. 1

Mann paun nirodh swabodh kiyo,
Hathjog prayog su tār bhayo;
Jap bhed japey tapa tyauhi tapey,
Ursehi udāsi lahi sabpey. 2

Sab shāstranke nay dhāri hiyey,
Mat mandan khandan bhed liyey;
Vah sādhan bār anant kiyo,
Tadpi kachhu hāth haju na paryo. 3

Ab kyau na bichārat hai mannsey,
Kachhu aur rahā un sādhansey?
Bin Sadguru koi na bhed lahey,
Mukh āgal hai kah bāt kahey? 4

ਕੁਨਾ ਹਮ ਪਾਵਤ ਹੈ ਤੁਮਕੀ,
ਵਣ ਬਾਤ ਰਣੀ ਸੁਗੁਣੂ ਗਮਕੀ;
ਪਲਮੋ ਪ੍ਰਗਾਟੇ ਮੁਖ ਆਗਲਿਂ,
ਜਬ ਸਦਗੁਨੁਚਨੰ ਸੁਪ੍ਰੇਮ ਬਿਂ. ੫

ਤਨਿਂ, ਮਨਿਂ, ਧਨਿਂ, ਸ਼ਬਿਂ,
ਗੁਰੁਦੇਵਕੀ ਆਨ ਰਖ-ਆਤਮ ਬਿਂ;
ਤਥ ਕਾਰਜ ਸਿੱਖ ਬਨੇ ਅਪਨੀ,
ਰਸ ਅਮ੃ਤ ਪਾਵਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਧਨੀ. ੬

ਵਣ ਸਤਿ ਸੁਧਾ ਦਰਸਾਵਹਿਂਗੇ,
ਚਤੁਰਾਂਗੁਲ ਹੈ ਦੁਗਾਦੇ ਮਿਲਹੇ;
ਰਸ ਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪਿਵਹੀ,
ਗਹਿ ਜੇਗ ਜੁਗੋਜੁਗ ਸੋ ਜੁਵਹੀ. ੭

ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਟੇ ਪ੍ਰਭੁਿਂ,
ਸ਼ਬ ਆਗਮਭੇਦ ਸੁਓਦ ਬਿਂ;
ਵਣ ਕੇਵਲਕੋ ਬੀਜ ਗਿਆਨੀ ਕਛੇ,
ਨਿਜਕੋ ਅਨੁਭੌ ਬਤਲਾਈ ਦਿਯੇ. ੮

Karunā hum pāvat hey tumki,
Vah bāt rahi Suguru gamki;
Palme pragatey mukh āgalsey,
Jab Sadgurucharan suprem basey. 5

Tansey, mansey, dhansey, sabsey,
Gurudevki ān swa-ātma basey;
Tab kāraj siddh baney apno,
Ras amrut pāvhi prem ghano. 6

Vah satya sudhā darshāvahingey,
Chaturāngul hey dragsey milhey;
Ras dev niranjan ko pivhi,
Gahi jog jugojug so jeevhi. 7

Par prem pravāh badhe Prabhuse,
Sab āgambhed suoor basey;
Vah kevalko beej gyāni kahey,
Nijko anubhau batlāi diyey. 8

ક્ષમાપના

હે ભગવાન! હું બહુ ભૂલી ગયો, મેં તમારાં અમૂલ્ય વચનને લક્ષમાં લીધાં નહીં. તમારાં કહેલાં અનુપમ તત્ત્વનો મેં વિચાર કર્યો નહીં. તમારાં પ્રણીત કરેલાં ઉત્તમ શીલને સેવ્યું નહીં. તમારાં કહેલાં દયા, શાંતિ, ક્ષમા અને પવિત્રતા મેં ઓળખાં નહીં. હે ભગવન્! હું ભૂલ્યો, આથડાં, રજાખાં અને અનંત સંસારની વિટંબનામાં પડ્યો છું. હું પાપી છું. હું બહુ મદ્દોભત અને કર્મરજથી કર્દીને મલિન છું. હે પરમાત્મા! તમારાં કહેલાં તત્ત્વ વિના મારો મોક્ષ નથી. હું નિરંતર પ્રપંચમાં પડ્યો છું, અજ્ઞાનથી અંધ થયો છું, મારામાં વિવેકશક્તિ નથી અને હું મૂઠ છું, હું નિરાશ્રિત છું, અનાથ છું. નીરાગી પરમાત્મા! હું હવે તમારું, તમારા ધર્મનું અને તમારા મુનિનું શરણ ગ્રહું છું. મારા અપરાધ ક્ષય થઈ હું તે સર્વ પાપથી મુક્ત થાં એ મારી અભિલાષા છે. આગામ કરેલાં પાપોનો હું હવે પશ્ચાતાપ કરું છું. જેમ જેમ હું સૂક્ષ્મ વિચારથી ઊંડો ઉત્તરું છું તેમ તેમ તમારા તત્ત્વના ચયત્કારો મારા સ્વરૂપનો પ્રકાશ કરે છે. તમે નીરાગી, નિર્ધિકારી, સત્ત્વચિદાનંદસ્વરૂપ, સહજાનંદી, અનંતજ્ઞાની, અનંતદર્શી અને ત્રૈલોક્યપ્રકાશક છો. હું માત્ર મારા હિતને અર્થે તમારી સાક્ષીએ ક્ષમા ચાહું છું. એક પળ પણ તમારાં કહેલાં તત્ત્વની શંકા ન થાય, તમારા કહેલા રસ્તામાં અહોરાત્ર હું રહું, એ જ મારી આકાંક્ષા અને વૃત્તિ થાઓ! હે સર્વજ્ઞ ભગવાન! તમને હું વિશેષ શું કહું? તમારાથી કંઈ અજાણ્યું નથી. માત્ર પશ્ચાતાપથી હું કર્મજન્ય પાપની ક્ષમા દરખ્ષું છું.

ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

Kshamāpnā

Hey Bhagwān! Hu bahu bhooli gayo, mai Tamārā amulya vachanne lakshmā lidhā nahi. Tamārā kahelā anupam tattvano mai vichār karyo nahi. Tamārā pranit karelā uttam sheelne sevyu nahi. Tamārā kahelā dayā, shānti, kshamā ane pavitratā mai olakhyā nahi. Hey Bhagwān! Hu bhoolyo, āthadyo, rajhalyo ane anant sansārni vitambnāmā padyo chhu. Hu pāpi chhu. Hu bahu madonmatt ane karmarajthi karine malin chhu. Hey Parmātmā! Tamārā kahelā tattva vinā māro moksh nathi. Hu nirantar prapanchmā padyo chhu, ajnānhi andh thayo chhu, mārāmā vivekshakti nathi ane hu moodh chhu, hu nirāshrit chhu, anāth chhu. Nirāgi Parmātmā! Hu havey Tamāru, Tamārā dharmanu ane Tamārā muninu sharan grahu chhu. Mārā aprādh kshay thai hu te sarva pāpthi mukt thou ae māri abhilāshā chhe. Āgal karelā pāpono hu havey pashchāttāp karu chhu. Jem jem hu sukshma vichārthi undo utru chhu tem tem Tamārā tattvanā chamatkāro mārā swaroopno prakāsh karey chhe. Tamey nirāgi, nirvikāri, satchidānandswaroop, sahajānandi, anantjnāni, anantdarshi ane trailokyaprakāshak chho. Hu mātra mārā hitne arthe Tamāri sākshie kshamā chāhu chhu. Ek pal pan Tamārā kahelā tattvani shankā na thāy, Tamārā kahelā rastāmā ahorātra hu rahu, ae ja māri ākānkshā ane vrutti thāo! Hey Sarvajna Bhagwān! Tamne hu vishesh shu kahu? Tamārāthi kai ajānyu nathi. Mātra pashchāttāpthi hu karmajanya pāpni kshamā icchu chhu.

Aum shanti shanti shanti

શ્રી સદગુરુભક્તિરહસ્ય

(ભક્તિના વીશ દોહરા)

Shri Sadgurubhaktirahasya

(Bhaktina Veesh Dohra)

હે પ્રભુ! હે પ્રભુ! શું કહું, દીનાનાથ દયાળ;
હું તો દોષ અનંતનું, ભાજન છું કરુણાળ. ૧

Hey Prabhu! Hey Prabhu! Shu kahu, deenānāth dayāl;
Hu toh dosh anantnu, bhājan chhu karunāl. 1

મારા જેવા દીન અને અનાથ પર દ્યા કરનાર હે પ્રભુ!
હે કરુણાના સાગર! હું કેટલો પામર છું, તેની શું વાત કરું?
હું તો અનંત દોષોનું પાત્ર છું, પ્રભુ!

Oh merciful, compassionate Lord! Benefactor of the helpless and the orphans! What do I say? I am the abode of innumerable faults.

શુદ્ધ ભાવ મુજમાં નથી, નથી સર્વ તુજરૂપ;
નથી લઘુતા કે દીનતા, શું કહું પરમસ્વરૂપ? ૨

Shuddh bhāv mujmā nathi, nathi sarva Tujroop;
Nathi laghutā ke deentā, shu kahu Paramswaroop? 2

હુ પરમસ્વરૂપ એવા પરમાત્મા! મારામાં સમત્વ અને
આત્મલીનતારૂપ શુદ્ધ ભાવ નથી, સર્વાત્મમાં પરમાત્માને
જોવાની દાઢિ નથી અને નથી લઘુતા-દીનતારૂપી પરમહેન્યત્વ
ધર્મ. આવી મારી પામરતાની હું શું વાત કરું?

I do not have pure disposition, nor do I perceive You in every situation. I do not have the gentleness or the sense of humility. Supreme Lord, what can I state?

ਨਥੀ ਆਝਾ ਗੁਰੂਦੇਵਨੀ, ਅਚਲ ਕਰੀ ਉਰਮਾਂਹੀਂ;
ਆਪ ਤਣੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫਟ, ਨੇ ਪਰਮਾਦਰ ਨਾਹੀਂ. ੩

Nathi ājnā Gurudevni, achal kari urmāhi;
Āp tano vishwās dradh, ne parmādar nāhi. 3

ਮੈਂ ਗੁਰੂਦੇਵਨੀ ਆਖਾਨੇ ਵਹਿਯਮਾਂ ਅਚਲਰੂਪੇ ਸਥਾਪੀ ਨਥੀ,
ਤੇਮਜ਼ ਨਥੀ ਤੇਮਨਾ ਪ੍ਰਤੇ ਫਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੇ ਨਥੀ ਪਰਮ ਆਫਰ.

I have not firmly set at heart the precepts of the Guru;
nor do I have firm faith and superb regard for You.

જોગ નથી સત્સંગનો, નથી સત્સેવા જોગ;
કેવળ અર્પણાતા નથી, નથી આશ્રય અનુયોગ. ૪

Jog nathi satsangno, nathi satsevā jog;
Keval arpantā nathi, nathi āshray anuyog. 4

મારે નથી સત્સંગનો યોગ, નથી સત્સેવાનો યોગ કે નથી
સત્પુરુષ પ્રત્યે સંપૂર્ણ અર્પણાતા કે નથી મન, વચન, કાયાના
યોગ ગુરુની આશાને અનુસરતા. એવી મારી અધમ દશા છે.

I do not have the company of saints, nor do I seek
the opportunity to serve them; neither do I have the
sense of total surrender, nor do I try to resort to what
they stipulate.

‘હું પામર શું કરી શકું?’ એવો નથી વિવેક;
ચરણ શરણ ધીરજ નથી, મરણ સુધીની છેક. ૫

‘Hu pāmar shu kari shaku?’ Evo nathi vivek;
Charan sharan dheeraj nathi, maran sudhini chhek. 5

ફરીથી સાધક પોતાની પામરતાનો સ્વીકાર કરી કહે છે કે
‘હું સત્સંગ અને સત્પુરુષના શરણ વિના કંઈ પણ કરવાને
અસમર્થ છું, ધર્મમાર્ગમાં મારા જેવો પામર શું કરી શકે?’
એવી વિવેકબુદ્ધિ, વિનય મારામાં નથી. વળી આપના
ચરણનું શરણ મને છેક મરણ સુધી રહે એવી ધીરજ પણ
મારામાં નથી.

I do not have the discernment to consider what a low-laid person like me can accomplish, nor do I have the lifelong patience to remain at Your feet.

અચિંત્ય તુજ માહાત્મ્યનો, નથી પ્રકુલ્પિત ભાવ;
અંશ ન એકે સ્નેહનો, ન મળે પરમ પ્રભાવ. ૬

Achintya Tuj māhātmyano, nathi prafullit bhāv;
Ansh na eke snehno, na maley param prabhāv. 6

હે પ્રભુ! તારો મહિમા કેટલો અપાર છે! મનથી પણ જાડી
ન શકાય તેવો તારો અચિંત્ય મહિમા છે. તેમ છતાં તે
પ્રત્યે મારા ભાવો પ્રકુલ્પિત કેમ નથી થતા? તારા પ્રત્યે
મને અંશમાત્ર પણ સ્નેહ નથી ઉપજતો. તારા પ્રત્યે હું
ઉત્કૃષ્ટપણે પ્રભાવિત કેમ થતો નથી!

I do not have the pleasurable regard for Your inconceivable greatness, nor do I have a ray of affection nor am I influenced by You.

અચલરૂપ આસક્તિ નહિ, નહીં વિરહનો તાપ;
કથા અલભ તુજ પ્રેમની, નહિ તેનો પરિતાપ. ૭

Achalroop āsakti nahi, nahi virahno tāp;
Kathā alabh Tuj premni, nahi teno paritāp. 7

હે પ્રભુ! તારા અવિચણ સ્વરૂપ પ્રત્યે મને પ્રેમ નથી. તારી વિરહ-અગ્નિનો તાપ મને લાગતો નથી એવો હું પથ્થરદિલ છું. તારા ચરિત્ર-પ્રેમની કથાઓ આ કાળમાં અલભ્ય છે, છતાં મને તેનો અફ્સોસ નથી.

I do not have the inclination for realising the everlasting soul, nor do I experience the pangs of separation. I do not even feel afflicted for missing Your innate affection.

भक्तिमार्ग प्रवेश नहि, नहीं भजन दट भान;
समज नहीं निज धर्मनी, नहि शुभ देशो स्थान. ८

Bhaktimārg pravesh nahi, nahi bhajan dradh bhān;
Samaj nahi nij dharmani, nahi shubh deshe sthān. 8

प्रभु! मैं भक्तिमार्गमां प्रवेश पाण कर्यो नथी, के नथी
मने प्रभुभजनमां भानपूर्वकनी ढंगता, नथी मने स्वधर्मनी
समज अने नथी आ सर्वने पुणि आपे तेवुं कोई शुभ क्षेत्र.

I do not get on the path of devotion, nor do I have firm
faith therein; I am not conscious of my true nature, nor
do I abide in a pious place.

કાળદોષ કળિથી થયો, નહિ મર્યાદાધર્મ;
તોયે નહીં વ્યાકુળતા, જુઓ પ્રભુ મુજ કર્મ. ૬

Kāldosh kalithi thayo, nahi maryādādharm;
Toye nahi vyākultā, juo Prabhu muj karma. 9

કળિકાળના દોષને લીધે વ્યવહારમાં આહાર-વિહારરૂપ મર્યાદાધર્મ રહ્યો નથી અને સાધનામાર્ગમાં આશા-આરાધનરૂપ મર્યાદાધર્મ નથી. પણ હું કેવો ભારેકર્મી છું કે મને તે માટેની વ્યાકુળતા - મૂંગવણ થવી જોઈએ તે પણ થતી નથી.

Faulted under the influence of Kali, I transgress the limitations of ethics; Lord, look at my karma that I am not getting perturbed in spite of that.

સેવાને પ્રતિકૂળ જે, તે બંધન નથી ત્યાગ;
દેહંદ્રિય માને નહીં, કરે બાહ્ય પર રાગ. ૧૦

Sevāne pratikul je, te bandhan nathi tyāg;
Dehendriya māney nahi, karey bāhya par rāg. 10

આપની સેવા, ભક્તિ, ધ્યાન, ચિંતન, આજ્ઞાપાલન એમાં જે જે કંઈ પ્રતિબંધરૂપ છે, અવરોધરૂપ છે, એનો મેં હજુ ત્યાગ કર્યો નથી. આ શરીરને મેં મારું માન્યું છે. શરીર અને ઈન્દ્રિયો મનને આધીન થઈ બદારમાં ભાગે છે અને પરવસ્તુમાં રાગ કરે છે. પણ તમારાં ચરણકમળ પ્રત્યે અથવા આત્મતત્ત્વ પ્રત્યે પોતાની દિશા બદલાવતાં નથી.

I do not give up the predilections that come in the way of serving; my sense organs remain uncontrolled and they indulge in craving for the external objects.

તુજ વિયોગ સ્કુરતો નથી, વચન નયન યમ નાહીં;
નહિ ઉદાસ અનભક્તથી, તેમ ગૃહાદિક માંહીં. ૧૧

Tuj viyog sfurto nathi, vachan nayan yam nahi;
Nahi udas anbhaktthi, tem gruhadik mahi. 11

હે પ્રભુ! તારો વિયોગ મને લાગતો નથી. મારે વચન અને
નયન(દાસિ)નો સંયમ નથી. વળી જે મુમુક્ષુ નહીં એવા
અનભક્તથી તેમજ ગૃહાદિક ઉપાધિઓથી હું ઉદાસીન
થતો નથી.

I do not bemoan Your separation; my speech and eyesight
remain uncontrolled; I do not remain detached from the
company of non-devotees or the worldly routine.

અહંભાવથી રહિત નહિ, સ્વધર્મ સંચય નાહીં;
નથી નિવૃત્તિ નિર્મળપણે, અન્ય ધર્મની કાંઈ. ૧૨

Ahambhāvthi rahit nahi, swadharma sanchay nāhi;
Nathi nivrutti nirmalpaney, anya dharmani kāi. 12

હું અહંભાવથી રહિત થયો નહીં, મેં મારા આત્મધર્મનો
અને ધર્મનાં અંગોનો સંચય કર્યો નહીં અને આત્મધર્મથી
વિપરીત એવા અન્ય ધર્મની નિર્મળ હૃદયથી નિવૃત્તિ
કરી નહીં.

I am not devoid of egoism, nor do I realise my true nature;
I fail to retreat entirely from the extraneous aspects.

એમ અનંત પ્રકારથી, સાધન રહિત હુંય;
નહીં એક સદગુણ પણ, મુખ બતાવું શુંય? ૧૩

Em anant prakārthi, sādhan rahit huy;
Nahi ek sadgun pan, mukh batāvu shuy? 13

હે ગ્રભુ! હું તને મુખ પણ ન બતાવી શકું એવી મારી શરમજનક સ્થિતિ છે, કારણ કે આવા અનંત દોષોથી અનંત પ્રકારે હું ધર્મસાધનથી રહિત છું અને એક સદગુણ પણ મારામાં પ્રગટ્યો નથી.

I am thus devoid of the means in innumerable respects;
virtueless as I am, how do I show my face?

કેવળ કરુણા—મૂર્તિ છો, દીનબંધુ દીનનાથ;
પાપી પરમ અનાથ છું, ગ્રહો પ્રભુજી હાથ. ૧૪

Keval karunā-murti chho, deenbandhu deennāth;
Pāpi param anāth chhu, graho Prabhuji hāth. 14

હે પ્રભુ! તમે અત્યંત કરુણામૂર્તિ છો, દીનના બંધુ છો,
દીનના નાથ છો. માટે આ પાપી અને પરમ અનાથ જીવનો
હાથ પકડીને ભવસાગરથી પાર ઉતારો, પ્રભુ!

You are compassion incarnate; saviour and Lord of the
helpless, I am a sinner and totally helpless. Lord, please
hold my hand.

અનંત કાળથી આથડયો, વિના ભાન ભગવાન;
સેવ્યા નહિ ગુરુ સંતને, મૂક્યું નહિ અભિમાન. ૧૫

Anant kālthi āthadyo, vinā bhān Bhagwān;
Sevyā nahi Guru santne, mukyu nahi abhimān. 15

હે પ્રભુ! હું સ્વરૂપના ભાન વિના અનંત કાળથી સંસારમાં
આથડયો અને તે સંસારભમણથી ઉગારનાર એવા ઉત્કૃષ્ટ
નિભિતરૂપ ગુરુ અને સંતને સેવ્યા નહીં અને તેમાં
અવરોધરૂપ એવા અભિમાનને છોડ્યું નહીં.

O Lord! In the absence of true realisation I have been
roaming since infinity; I did not serve the saintly Guru,
nor did I give up the sense of wrong identification.

સંત ચરણ આશ્રય વિના, સાધન કર્યા અનેક;
પાર ન તેથી પામિયો, ઉગ્યો ન અંશ વિવેક. ૧૬

Sant charan āshray vinā, sādhan karyā anek;
Pār na tethi pāmiyo, ugyo na ansh vivek. 16

હે પ્રભુ! મેં સંતચરણની આશ્રયરૂપ ભક્તિ વિના મોક્ષ માટે
અનેક સાધન કર્યા, પણ તે સર્વ સ્વચ્છંદે થયા હોવાથી હું
મોક્ષમાર્ગનો પાર ન પામી શક્યો, તેની યથાર્થ સમજણ આવી
નહીં અને અંશમાત્ર પણ વિવેક મારામાં પ્રગટ્યો નહીં.

I resorted to innumerable means without resorting to
the feet of saints; thereby I did not attain the end, nor
did I gain a ray of discernment.

સહુ સાધન બંધન થયાં, રહ્યો ન કોઈ ઉપાય;
સત્ત સાધન સમજ્યો નહીં, ત્યાં બંધન શું જાય? ૧૭

Sahu sādhan bandhan thayā, rahyo na koi upāy;
Sat sādhan samajyo nahi, tyā bandhan shu jāy? 17

મુક્તિ માટે જે કંઈ સાધન કર્યાં, તે સર્વ બંધનરૂપ થયાં
(કારણ કે સ્વચ્છંદે કર્યાં, ગુરુ-આજા પ્રમાણે ન કર્યાં)
અને તેથી બીજો કોઈ ઉપાય પણ રહ્યો નથી, કારણ કે
જે સત્તાસધન છે તેનું સ્વરૂપ તો સમજ્યો નહીં. પરિણામે
અનાદિનાં બંધન કર્દી રીતે જાય?

All the means adopted by me have resulted in bondage
and no alternative has been left; how can I get rid of the
bondage without having the concept of right means?

પ્રભુ પ્રભુ લય લાગી નહીં, પડ્યો ન સદગુરુ પાય;
દીઠા નહિ નિજ દોષ તો, તરીએ કોણ ઉપાય? ૧૮

Prabhu Prabhu lay lāgi nahi, padyo na Sadguru pāy;
Deethā nahi nij dosh toh, tariye kaun upāy? 18

મને પ્રભુની લય, ધૂન, લગની લાગી નથી અને નથી હું
સદગુરુના ચરણનું શરણ લેતો. વળી, મારા દોષને હું જોતો
નથી, તો હવે કયા ઉપાયે ભવસાગર તરી શકું? - કોઈ
ઉપાય નથી, પ્રભુ!

I did not develop the intense longing for the Lord, nor did
I lay prostrate at the feet of the true Guru; since I cannot
perceive my faults, how am I to cross over?

અધમાધમ અધિકો પતિત, સકલ જગતમાં હુંય;
એ નિશ્ચય આવ્યા વિના, સાધન કરશે શુંય? ૧૯

Adhmādham adhiko patit, sakal jagatmā huy;
Ae nishchay āvyā vinā, sādhan karshe shuy? 19

હે પ્રભુ! આજા જગતમાં હું અધમાધમ જીવ કરતાં પણ
વધુ અધિક પતિત છું, પાપી છું, એવી મારી પામરતાનો
મને જ્યાં સુધી નિશ્ચયપૂર્વકનો સ્વીકાર નહીં થાય, ત્યાં સુધી
બીજાં સાધનો કઈ રીતે ફળદાયી થાય? અર્થાત્ ન જ થાય.

No measure can be of any avail without realising that I am
the lowest-laid fallen individual in the entire world.

ਪਡੀ ਪਡੀ ਤੁਜ ਪਦਪੰਕਜੇ, ਫਰੀ ਫਰੀ ਮਾਂਗੁ ਅੇ ਜ;
ਸਦਗੁਰੂ ਸਾਂਤ ਸ਼ਵਰੂਪ ਤੁਜ, ਅੇ ਦੱਢਤਾ ਕਰੀ ਦੇ ਜ. ੨੦

Padi padi Tuj padpankje, fari fari māngu ae ja;
Sadguru sant swaroop Tuj, ae dradhtā kari de ja. 20

ਏ ਪ੍ਰਭੂ! ਤਾਰਾਂ ਚਰਣਕਮਲਾਂ ਵਾਰਾਂਵਾਰ ਆਸ਼ਿਧ ਕਰੀ ਛੁੱ
ਫਰੀ ਫਰੀ ਏਕ ਜ ਵਾਤ ਤਾਰੀ ਪਾਸੇ ਮਾਂਗੁ ਛੁੱ ਕੇ ਸਦਗੁਰੂ-ਸਾਂਤ
ਅੇ ਤਾਨੁੰ ਜ ਸ਼ਵਰੂਪ ਛੇ ਏਵੀ ਫਠ ਸ਼੍ਰਦਧਾ ਮਨੇ ਆਪ. ਮਾਰੀ
ਆ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਨਾਂ ਸ਼ੀਕਾਰ ਕਰ, ਪ੍ਰਭੂ!

Lying prostrate at Your lotus-like feet I repeatedly pray for giving me the conviction that the true Guru and saint are the embodiments of You.

કેવાયબીજ શું ?

(તોટક છંડ)

Kaivalyabeej Shu?

(Totak Chhand)

યમનિયમ સંજમ આપ કિયો,
પુનિ ત્યાગ બિરાગ અથાગ લહ્યો;
વનવાસ લિયો મુખ મૌન રહ્યો,
દઠ આસન પદ્મ લગાય દિયો. ૧

Yamniyam sanjam āp kiyo,
Puni tyāg birāg athāg lahyo;
Vanvās liyo mukh maun rahyo,
Dradh āsan padma lagāy diyo. 1

યમ - આજા જીવન માટે જે વત લેવામાં આવે તે.
નિયમ - જે થોડા વખત માટે કરીએ તે. સંયમ - પાંચ ઈન્દ્રિય
અને છઠા મજના નિશ્ચહરૂપ એમ છ પ્રકારે અને છકાય
જીવની રક્ષા મળી બાર પ્રકારે પાણે. ત્યાગ અને વૈરાગ્ય
ઉત્કૃષ્ટ રીતે બધા વખાણે તેવો કર્યો. બધું છોડીને જંગલમાં
એકલો તદ્દન મૌનપણે રહ્યો. પચાસન એવું દઠ લગાવ્યું
કે ચણે નહીં.

The aspirant observed restraints, regulations and self-control; he also resorted to acute renouncement as well as detachment. He adopted a forest life and observed silence and stayed firmly in lotus posture.

ਮਨ ਪੌਨ ਨਿਰੋਧ ਸ਼ਬਦੋਧ ਕਿਯੋ,
ਛਠਜੋਗ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸੁ ਤਾਰ ਭਯੋ;
ਜਪ ਭੇਦ ਜਪੇ ਤਪ ਤਿਆਹੀ ਤਪੇ,
ਉਰਸੋਹਿ ਉਦਾਸੀ ਲਈ ਸਾਬਪੋ. ੨

Mann paun nirodh swabodh kiyo,
Hathjog prayog su tār bhayo;
Jap bhed japey tapa tyauhi tapey,
Ursehi udāsi lahi sabpey. 2

ਮਨਨੀ ਵ੃ਤਿਅੰਨੋ ਨਿਰੋਧ ਕਰੀ, ਸਥਿਰਤਾ ਕਰੀ ਤਥਾ ਪਵਨ
ਏਟਲੇ ਥਾਸੋਅਖਵਾਸ, ਤੇਨੇ ਰੋਕਵਾਨੋ ਅਭਿਆਸ ਕਿਯੋ. ਸ਼ਬਦੋਧ -
ਜਿਵੇ ਸ਼ਬਦੁਪਨੋ ਵਿਚਾਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਕਿਯੋ, ਹਥਯੋਗਨਾ ਪ੍ਰਯੋਗੋਮਾਂ
ਏਕਧਾਨਪਾਣੇ ਲਾਗੀ ਰਵਹੋ. ਧਾਣਾ ਪ੍ਰਕਾਰਨਾ ਮੰਤ੍ਰੋ ਧਾਣਾ ਪ੍ਰਕਾਰੇ
ਜਾਂਧਾ. ਅਨੇਕ ਜਾਤਨੀ ਤਪਸ਼ਚਿਦਾਂ ਪਾਣੇ ਅਨੇਕ ਰੀਤੇ ਆਰਾਧੀ.
ਮਨਥੀ ਸਵੰਧ ਪਦਾਰਥ ਤਰਫ ਵੈਰਾਣ ਧਾਰਾਣ ਕਿਯੋ.

While restraining the mind and regulating the breath,
the aspirant tried to learn about the inner self; he also
experimented with Hatha yoga patterns of meditation
and observed acute concentration. Moreover, he
resorted to various ways of chanting mantras, observed
austerities, and adopted a dispassionate attitude at heart.

સાર શાસ્ત્રનકે નાચ ધારિ હિયે,
મત મંડન ખંડન ભેદ લિયે;
વહ સાધન બાર અનંત કિયો,
તદપિ કછુ હાથ હજુ ન પર્યો. ૩

Sab shāstranke nay dhāri hiyey,
Mat mandan khandan bhed liyey;
Vah sādhan bār anant kiyo,
Tadpi kachhu hāth haju na paryo. 3

સર્વ શાસ્ત્રોને તેના નયપૂર્વક શીખ્યો, સમજ્યો. તેથી મત કેમ સ્થાપિત કરવા અને ઉથાપવા તેનું રહસ્ય જાણ્યું. આ બધાં સાધનો જીવે અનાદિ કાળથી અનેકાનેક વખત કર્યા છે, છતાં તેને હજુ તેનું ફળ કંઈ પ્રાપ્ત થયું નથી.

He studied all scriptures from different points of view, made out the intricacies for setting up and for refuting the various viewpoints. Despite resorting to all such means on infinite occasions nothing concrete has yet been achieved.

અબ કયોં ન બિચારત હૈ મનસે,
કછુ ઔર રહા ઉન સાધનસેં ?
બિન સદગુરુ કોય ન ભેદ લહે,
મુખ આગાલ હૈં કહ બાત કહે ? ૪

Ab kyau na bichārat hai mansey,
Kachhu aur rahā un sādhansey?
Bin Sadguru koi na bhed lahey,
Mukh āgal hai kah bāt kahey? 4

હવે થોભ! અને વિચાર કે એ સાધનો સફળ કેમ ન થયાં?
શું બાકી રહી ગયું? સદગુરુની સહાય વિના પોતાની મેળે
સ્વચ્છંદ કોઈને ધર્મનું રહસ્ય પ્રાપ્ત થતું નથી. સત્તુ એ તો
પાસે ૪ છે, દૂર નથી. તેની સમજણ સાચા સદગુરુના બોધે
આવે છે.

Why don't you now bear in mind that something else
remains to be done? No one but the true Guru knows
the true essence; since truth lies vividly in the face,
what actually needs to be said?

કરુના હમ પાવત હે તુમકી,
વહ બાત રહી સુગુરુ ગમકી;
પલમે પ્રગટે મુખ આગાલસેં,
જબ સદગુરુચરાન સુપ્રેમ બસેં. ૫

Karunā hum pāvat hey tumki,
Vah bāt rahi Suguru gamki;
Palme pragatey mukh āgalsey,
Jab Sadgurucharan suprem basey. 5

મને તમારા પર પરમ દયા આવે છે, તેથી કહું છું કે સત્તની
પ્રાપ્તિ તો સુગુરુગમ એટલે સત્ત-ગુરુ-ગમથી થાય છે.
અનન્ય પ્રીતિ સદગુરુના ચરણમાં વસે - જોડાય તો તરત શુદ્ધ
આત્માનો અનુભવ પ્રગટે.

I feel compassionate towards you; the truth can be realised only through a true Guru. It vividly manifests within a moment when one develops sincere love for a true Guru.

तनसें, मनसें, धनसें, सबसें,
गुरुदेवकी आन स्व-आत्म बसें;
तब कारज सिद्ध बने अपनो,
रस अमृत पावहि प्रेम धानो. ६

Tansey, mansey, dhansey, sabsey,
Gurudevki ān swa-ātma basey;
Tab kāraj siddh baney apno,
Ras amrut pāvhi prem ghano. 6

तन, मन, धन आहि सर्व समर्पणपाशे आक्षा आराधवामां
उद्यभी थाय. आक्षा दठपाशे अंतरमां धारणा करे त्यारे ४
कार्यनी सळणता थाय. उत्कृष्ट प्रेमे आराधतां स्वानुभवरूप
अमृतरसनो आस्वाद प्राप्त थाय.

One's purpose can be fulfilled, when he heartily abides by the commandment of Guru physically, mentally, materially and in every other respect. The pure love for the Guru results in him enjoying the nectar of the self.

ਵਣ ਸਤਿ ਸੁਧਾ ਦਰਸਾਵਹਿੰਗੇ,
ਚਤੁਰਾਂਗੁਲ ਹੈ ਫਾਗੇ ਮਿਲਣੇ;
ਰਸ ਦੇਵ ਨਿਰਾਜਨ ਕੋ ਪਿਵਹੀ,
ਗਹਿ ਜੋਗ ਜੁਗੋਜੁਗ ਸੋ ਜੁਵਹੀ. ੭

Vah satya sudhā darshāvahingey,
Chaturāngul hey dragsey milhey;
Ras dev nirajan ko pivhi,
Gahi jog jugojug so jeevhi. 7

ਤੇਓ ਸੁਧਾ - ਅਮ੃ਤ ਛੇ ਤੇਨੇ ਓਣਖਾਵੇ ਛੇ. ਚਤੁਰ ਪ੍ਰੁਣ
ਆਂਗਣੀ ਕਰੀਨੇ ਦਿਸ਼ਾ ਬਤਾਵੇ ਛੇ ਤਾਰੇ ਜ਼ਿਵ ਫਾਗ ਏਟਲੇ
ਸਭਗਦਰਿਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਛੇ. ਤੇ ਭਾਗਥਾਣੀ ਜ਼ਿਵ ਪਰਮਾਤਮਾਰੂਪ
ਨਿਰਾਜਨ ਫੇਵਨੋ ਰਸ ਅਨੁਭਵੇ ਛੇ; ਏਵਾ ਧੋਗਨੇ ਪਾਮੇਲੋ ਧੋਗੀ
ਯੁਗੋਯੁਗ ਜ਼ਿਵੇ ਛੇ, ਅਮਰ ਥਾਧ ਛੇ.

The Guru will show you the ambrosial truth lying four fingers away from the convergence of eyes; you will then get to sip the superb juice of the soul. By sipping it you would live forever.

પર પ્રેમ પ્રવાહ બટે પ્રભુસે,
સાબ આગમભેદ સુઉર બસેં;
વહ કેવલકો બીજ જ્યાનિ કહે,
નિજકો અનુભૌ બતલાઈ દિયે. ८

Par prem pravāh badhe Prabhuse,
Sab āgambhed suoor basey;
Vah kevalko beej gyāni kahey,
Nijko anubhau batlāi diyey. 8

પ્રભુ પ્રત્યેનો અલૌકિક પ્રેમ દિવસે દિવસે વૃદ્ધિ પામે તો
સર્વ શાસ્ત્રોનાં રહસ્ય અંતરમાં વસે. તેને જ જ્ઞાનીઓએ
કેવલજ્ઞાનનું બીજ કહ્યું છે. એવો દઠ પ્રેમ જ્ઞાની પ્રત્યે થતાં
પોતાના આત્માનો અનુભવ પ્રગટે છે.

When supreme love flows towards the Lord, one gets at heart the intricacies of all scriptural texts and attains self-realisation; the enlightened persons term it as the seed of omniscience.

ક્ષમાપના

Kshamāpnā

હે ભગવાન ! હું બહુ ભૂલી ગયો,

Hey Bhagwān! Hu bahu bhooli gayo,

અહી જે દોષ અથવા ભૂલ કહેવી છે તે સર્વ ભૂલની મૂળ
ભૂલ, સૈદ્ધાંતિક ભૂલ છે કે જેના કારણે અનાદિ કાળથી
સંસારમાં રખડવું પડે છે, જન્મ-મરણ થયાં કરે છે,
તે એ કે અન્યને પોતાનું માનવું અને પોતે પોતાને
ભૂલી જવું.

O Lord! I have forgotten too much.

ਮੇਂ ਤਮਾਰਾਂ ਅਮੂਲਿਆ ਵਚਨਨੇ ਲਕਸਮਾਂ ਲੀਧਾਂ ਨਹੀਂ।

Mai Tamārā amulya vachanne lakshmā lidhā nahi.

ਸਤਪੁਰੂਖਨਾਂ ਵਚਨੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਥਵਾਂ ਤ੍ਰਣੇ ਕਾਣੇ ਅਤ੍ਯਾਂਤ ਫੁਰਬ ਭਾਵਾਥੀ ਅਮੂਲਿਆ ਛੇ, ਛਤਾਂ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮਣੀ ਆਵਾਂ ਤਾਵੇ ਤੇਨੁ ਮਾਇਤਮਿ ਜਾਇਣੁ ਨਹੀਂ। ਤੇਨੇ ਸਾਮਾਨਿਯਮਾਂ ਗਣੀ ਕਾਢਿਆਂ ਅਥਵਾ ਤੋ ਪੂਰਾਂ ਸਾਂਭਿਆਂ ਜ ਨਹੀਂ।

I did not heed Your invaluable words.

તમારાં કહેલાં અનુપમ તત્ત્વનો મેં વિચાર કર્યો નહીં.

Tamārā kahelā anupam tattvano mai vichār
karyo nahi.

આત્મા એ જ અનુપમ તત્ત્વ છે. આત્માને જાગૃતાં વિશ્વના
પદાર્�ોનું જ્ઞાન પણ યથાર્થપણે થાય છે. ભગવાને કહેલાં આ
તત્ત્વોને ઊંડા ઉત્તરી વિચાર્યી નહીં.

I did not ponder over the unparalleled truth presented
by You.

તમारां प्रणीत करेलां उत्तम शीलने सेव्युं नहीं.

Tamārā pranit karelā uttam sheelne sevyu nahi.

भगवाननां वयन सांभળे, विचारे पध्दी तेने आचरवाना भाव थाय. भगवाने जे उत्तम चारित्र अथवा शील उपदेश्युं छे के आत्मस्वरूपमां रहेवुं, ते शील में पाण्युं नहीं. अथवा व्यवहारथी मुनिना धर्मो अने गृहस्थना धर्मो प्रणीत कर्या छे ते रीते वर्तन कर्युं नहीं. भगवाननी आशानुसार वर्तवानो प्रयत्न कर्यो नहीं.

I did not practise the topmost code of conduct propounded by You.

તમારાં કહેલાં દયા, શાંતિ, ક્ષમા અને પવિત્રતા
મેં ઓળખાં નહીં.

Tamārā kahelā dayā, shānti, kshamā ane pavitratā
mai olakhyā nahi.

શીલમાં આત્માના બધા ગુણો જેવાં કે દયા, શાંતિ, ક્ષમા
અને પવિત્રતા વગેરે સમાય છે. તે ગુણોને લૌકિક અર્થમાં
જાડ્યા છે. પરંતુ ભગવાને જેને દયા, શાંતિ વગેરે કહ્યાં છે
તેની ઓળખાણ પડી નથી.

I did not correctly comprehend the concepts of
compassion, tranquillity, forgiveness and purity as
explained by You.

હે ભગવન્! હું ભૂત્યો, આથડયો, રજાયો અને
અનંત સંસારની વિટંબનામાં પડ્યો છું.

Hey Bhagwān! Hu bhoolyo, āthadyo, rajhalyo ane
anant sansārni vitambnāmā padyo chhu.

આત્માના ગુણો ઓળખ્યા નહીં ત્યાં સુધી ભૂત્યો, તેથી
સંસારમાં આથડ્યો. અજ્ઞાનને લીધે જન્મ-મરણ કર્યા. તૃષ્ણાથી
દુઃખી થતો રજાયો અને અનંત સંસારની વિટંબણામાં પડ્યો
છું. સમકિત નથી થયું ત્યાં સુધી અનંત સંસારની ઉત્પત્તિ કરી
રહ્યો છું.

O Lord! I am lost; I wandered, roamed and have fallen
within the endless worldly turmoil.

હું પાપી છું. હું બહુ મદોન્મત અને કર્મરજથી
કરીને મલિન છું.

Hu pāpi chhu. Hu巴ahu madonmatt ane karmarajthi
karine malin chhu.

પાપી છું. ભિથ્યાત્વ છે ત્યાં સુધી પાપ જ છે. ધન, રૂપ,
બળ, વિદ્યા, કુળ, જાતિ, ઐશ્વર્ય અને તપ એ આઠ
પ્રકારના મદ છે તેમાં તણાઈ જાય છે. જ્યાં સુધી કર્મરજ
છે ત્યાં સુધી મલિન છે. કર્મ નિભિતે ભાવ મલિન થાય છે.
તેથી તે આત્માને અપવિત્ર કરે છે.

I am a sinner, highly intoxicated and smeared with the
particles of karma.

હુ પરમાત્મા! તમારાં કહેલાં તત્ત્વ વિના મારો
 મોક્ષ નથી. હું નિરંતર પ્રપંચમાં પડ્યો છું, અજ્ઞાનથી
 અંધ થયો છું, મારામાં વિવેકશક્તિ નથી અને હું મૂટ છું,
 હું નિરાશ્રિત છું, અનાથ છું.

Hey Parmātmā! Tamārā kahelā tattva vinā
 māro moksh nathi. Hu nirantar prapanchmā
 padyo chhu, ajnānthi andh thayo chhu, mārāmā
 vivekshakti nathi ane hu moodh chhu,
 hu nirāshrit chhu, anāth chhu.

હું આવો છું પણ પરમાત્મા પવિત્ર છે, સર્વ કર્મરજથી રહિત છે.
 તેથી તેમનું અવલંબન લેવા કહે છે. તત્ત્વ એટલે દેવ-ગુરુ-ર્ધર્મ. જ્યારે
 મોક્ષ કરવો હશે ત્યારે આ ત્રણનું અવલંબન લેવું પડશે. હું શું કરું છું?
 ક્ષણો ક્ષણો શું કરી રહ્યો છું? પ્ર + પંચ = પાંચ ઈન્જિયોના વિષયોમાં લાગી
 રહેવું તે બધું પ્રપંચ છે. જોવા, સાંભળવા વગેરેમાં ખોટી થઈ રહ્યો છું.
 અજ્ઞાનથી - વિપરીત બુદ્ધિથી તેને સારું માન્યું છે. હિત, અહિત, દેહ
 ને આત્મા વગેરેને જેમ છે તેમ બિન ઓળખવાં તે વિવેક છે. અજ્ઞાન
 હોય તાં વિવેક ન હોય. વિવેક ન હોય તાં મૂઢતા હોય. વિવેકશક્તિ
 નથી અને તેનું ભાન પણ નથી તે મૂઢતા છે. તે દિશાની ખબર નથી,
 તેનો વિચાર નથી છતાં પોતાને ડાહ્યો માને, હું સમજું છું એમ માને તે
 મૂઢતા છે. અજ્ઞાનદશામાંથી બહાર નીકળવું હોય તો શાનીપુરુષનો
 આશ્રય લેવો જોઈએ. તે નથી, તેથી નિરાશ્રિત છું. અનાથ છું. જેનું આ
 સંસારમાં કોઈ ન હોય તે અનાથ કહેવાય.

O Lord! I cannot reach liberation without the truth shown by You. I am incessantly indulging in sensuous pleasure. I am blinded by ignorance, do not have discernment, and am senseless, shelterless and helpless.

નીરાગી પરમાત્મા! હું હવે તમારું, તમારા ધર્મનું અને
તમારા મુનિનું શરણ ગ્રહું છું.

Nirāgi Parmātmā! Hu havey Tamāru, Tamārā
dharmanu ane Tamārā muninu sharan grahu chhu.

આજું જગત રાગ-દ્વેષમાં પડ્યું છે. પરમાત્મા નીરાગી છે.
પરમાત્મારૂપ દેવ, તેમણે ઉપદેશેલો ધર્મ અને તે ધર્મને
સમજીને પોતે આચરે તેમજ અન્યને સમજાવે એવા મુનિ
અથવા ગુરુ આ ત્રણ શરણ છે. તેની ઉપાસના કરતાં જીવ
શરણવાળો થાય.

Detached Lord! I am now surrendering myself to You, to
Your precepts and to Your monks.

મારા અપરાધ ક્ષય થઈ હું તે સર્વ પાપથી મુક્ત થઉં
એ મારી અભિલાષા છે. આગાળ કરેલાં પાપોનો
હું હવે પશ્ચાત્તાપ કરું છું.

Mārā aprādh kshay thai hu te sarva pāpthi mukt
thau ae māri abhilāshā chhe. Āgal karelā pāpono
hu havey pashchāttāp karu chhu.

જે જે કારણને લઈને આત્માની આરાધના થતી નથી તે
મારાં પાપો ટથી જાય, એ મારી અભિલાષા છે. પાપ થયું
હોય તો પછી શું કરવું? પશ્ચાત્તાપ. પશ્ચાત્તાપથી જાગૃત
થવાય છે. ખોટે રસ્તેથી પાછો વળી સંભાર્ણ આવે તો શું
કરવું તેનો ઊડો વિચાર કરી શકે.

I earnestly desire to get rid of all my faults and be
absolved of all the sins. I am repenting for the sins
committed earlier.

જેમ જેમ હું સૂક્ષ્મ વિચારથી ઊંડો ઊતરું છું
તેમ તેમ તમારા તત્ત્વના ચમત્કારો મારા
સ્વરૂપનો પ્રકાશ કરે છે.

Jem jem hu sukhsha vichärthi undo utru chhu
tem tem Tamārā tattvanā chamatkāro mārā
swaroopno prakāsh karey chhe.

વસ્તુસ્વરૂપ સમજવા જે ઊંડો વિચાર કરવામાં આવે તે
સૂક્ષ્મ વિચાર છે. ઊડો ઊતરું છું એટલે બાધ્ય ભાવથી છૂટું
છું. પોતાના દોષો અંતરમાં તપાસતાં ભગવાન તરફ નજર
જાય છે. ભગવાનના તત્ત્વ - આત્મસ્વરૂપ સુધી નજર જાય
તો ચમત્કાર લાગે કે મારું સ્વરૂપ તમે પ્રગટ કર્યું તેવું જ
છે! મૂળ સ્વરૂપમાં ક્યાંય ભેદ નથી, કર્મને લઈને ભેદ
કહેવાય છે.

As I ponder minutely and deeply, I get a glimpse of my true self in the light of the miraculous impact of Your enlightened state.

તમે નીરાગી, નિર્વિકારી, સત્યચિદાનંદસ્વરૂપ,
સહજાનંદી, અનંતજ્ઞાની, અનંતદર્શી અને
ત્રૈલોક્યપ્રકાશક છો.

Tamey nirāgi, nirvikāri, satchidānandswaroop,
sahajānandi, anantjnāni, anantdarshi ane
trailokyaprakāshak chho.

તમારું સ્વરૂપ કેવું જણાય? નીરાગી! જ્યારે પોતાને રાગ-
દ્વેષ થાય ત્યારે ભગવાનનું નીરાગી સ્વરૂપ સંભારે તો રાગ-
દ્વેષ જતા રહે. નિર્વિકારી, રાગ-દ્વેષથી થતા સર્વ વિકારથી
રહિત. સત્ત્વ ચિદ આનંદ સ્વરૂપ. ભગવાન આત્મિક
સુખવાળા છે. પોતાના આત્માનું સહજ સુખ અનુભવે છે.
ભગવાન પૂર્જ દશાને પામ્યા હોવાથી અનંતજ્ઞાની અને
અનંતદર્શી છે. સર્વ આવરણ દૂર થયાં હોવાથી ભગવાનને
ત્રણે લોકનું ત્રણે કાળનું જ્ઞાન છે. તેથી ત્રૈલોક્યપ્રકાશક છે.

You are unattached; pure; of the nature of existence,
consciousness and bliss; innately blissful; infinitely
enlightened; infinitely percipient and illuminator of
the three worlds.

હું માત્ર મારા હિતને અર્થે તમારી સાક્ષીએ
ક્ષમા ચાહું છું.

Hu mātra mārā hitne arthe Tamāri sākshie
kshamā chāhu chhu.

આ ક્ષમાપના કોઈ સાંસારિક સુખની ઈચ્છાથી કરી નથી.
માત્ર આત્માનું દિત થાય, કર્મબંધથી મુક્ત થવાય એ
હેતુથી કરી છે. ખરા ભાવથી ભગવાનને અંતરમાં સાક્ષી
રાજીને કરી છે.

In my own interest, I beg to be atoned in Your presence.

એક પળ પણ તમારાં કહેલાં તત્વની શંકા ન થાય,
તમારા કહેલા રસ્તામાં અહોરાત્ર હું રહું, એ જ
મારી આકંદ્ધા અને વૃત્તિ થાઓ!

Ek pal pan Tamārā kahelā tattvani shankā na thāy,
Tamārā kahelā rastāmā ahorātra hu rahu, ae ja
māri ākānkshā ane vrutti thāo!

ભગવાન પાસે શું માયું તે કહે છે. નિઃશંકતા એ સમકિતનો
પહેલો ગુણ છે. એક પળમાત્ર શંકા થાય તો બધું બગાડી
નાખે, ગાઢ કર્મ બાંધી લે. શંકા સંતાપકારી છે. શંકારહિત
સમકિતીને રાત-દિવસ પુરુષાર્થ જાગે, રાત-દિવસ આત્મામાં
વૃત્તિ લાગી રહે. એમ એ રીતે મોક્ષમાર્ગમાં વર્તું એ માયું.
મારી સર્વ ઈચ્છા તેમજ વર્તન મોક્ષ માટે જ હો.

Let my sole aspiration and tendency be never to have any doubt about the truth presented by You and to stay day and night on the path laid by You.

હે સર્વજ્ઞ ભગવાન! તમને હું વિશેષ શું કહું? તમારાથી કંઈ અજાણ્યું નથી. માત્ર પશ્ચાતાપથી હું કર્મજન્ય પાપની ક્ષમા ઈચ્છું છું.

ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

Hey Sarvajna Bhagwān! Tamne hu vishesh
shu kahu? Tamārāthi kai ajānyu nathi. Mātra
pashchāttāpthi hu karmajanya pāpni
kshamā icchu chhu.

Aum shanti shanti shanti

હે ભગવાન! આપ સર્વજ્ઞ છો તેથી બધું જાણો છો. મારાં સત્તામાં રહેલાં કર્મને પણ જાણો છો. હું અલ્પજ્ઞ તમને શું કહું? મારાં કર્મજન્ય પાપો ક્ષય થાય અને ફરી તેવાં ન બંધાય એવી સમતા ક્ષમા ધીરજ રહે એમ ઈચ્છું છું. સર્વ વિભાવ પરિણામથી થાકું, નિવૃત્ત થવું તે શાંતિ છે. તેથી અવશ્ય કલ્યાણ થાય છે.

O Omniscient Lord! What else can I state? Nothing is unknown to You. With utter remorse, I pray for atonement of the sins arising by virtue of karma.

Aum peace, peace, peace

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર ભિશન
ધર્મપુર

